

РАБОТНИКЪ

(LE TRAVAILLEUR)

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛЪ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ.

ЦѢНА:

3 мѣс. 1 л. 25 ст., 6 м. 2 л. 50, 1 г. 5 л.

Въ странство: 7 лева.

Абонамента се предплаща.

10 стотинки всѣки номеръ

ВСИЧКО, ЩО СЕ ОТНАСЯ ДО ВѢСТНИКА, СЕ ИСПРАЩА

ДО РЕДАКТОРА И. ХР. ГАБРОВСКИ.

ТЪРНОВО.

АБОНИРАНИЕТО СТАВА:

Търново, у редактора

и въ печатницата „Работникъ“

къмъ дружинитѣ.

ДРУГАРИ.

Както вече се знае, за 5 Септемврий сж назначени изборитѣ за градскитѣ съвети. Представява ни се случай пакъ да развиемъ предъ българското работническо население нашия идеи, да му покажемъ на голѣмото значение на социализма въ градскитѣ общини и на преобразованията, които социалъ-демократическата партия ще се бори да направи въ наредбитѣ на градовете и въ полза на уметенитѣ, ограбванитѣ и онеправданитѣ.

Нека се възползуваме и отъ този важенъ моментъ въ нашия животъ за пропагандата на нашия идеи! Нека вземемъ най-живо участие въ предстоящитѣ избори за градскитѣ съвети! Нека покажемъ на работническото население, на кого и за какво сж слугили до сега градскитѣ съвети и на кого и за какво трѣбва да служатъ.

Общиятъ Съветъ на партията кажи дружинитѣ да съобщатъ часъ по-рано листата на кандидатитѣ въ всѣхъ градохъ, да почнатъ агитацията си и да събератъ всички незаписани въ избирателнитѣ списъци членове на партията да се запишатъ.

При това Общиятъ Съветъ съобщава на всички другари, че кооперативната печатница на партията — „Работникъ“ въ Търново туря на разположение на дружинитѣ:

1. Книжкитѣ — „Социализмътъ и Градскитѣ Съвети“, отъ Д. Благославенъ и „Социализмътъ и какъ може той да се обидне“, отъ Луи Бертрамъ;
2. Манифеститѣ;
3. Възвания за събрания и митинги;
4. в. „Работникъ“.

Общиятъ Съветъ смята за своя дължностъ да обърне вниманието на другаритѣ, че за мѣсечното по стѣнитѣ на манифеститѣ и възвания не се изискватъ никакви гербови марки, съгласно чл. 28 п. 8 и 14 отъ Закона за гербовий сборъ. За всѣки прѣкъ, който би си позволили да имъ турятъ мѣстнитѣ власти презъ избирателния периодъ и въ деня на изборитѣ, веднага да се протестира въ Министерството и протеститѣ да се пращатъ въ ред. на „Работникъ“, а мѣстнитѣ да се даватъ подъ съдъ, като такива, които ни пращатъ да си упражнимъ своитѣ политически права.

Прочее, другари, напредъ смѣло

въ борбата! Безъ борба идеитѣ сж мъртви.

За Общиятъ Съветъ

Секретаритѣ:

Г. Георгиевъ — Д. Георгиевъ

нашитѣ градски съвети

Освобождението на работницитѣ е дѣло на самитѣ работници. Тѣзи велика истина отдавна се е съзнала отъ по-разбранитѣ работници и колкото повече се изострюва тѣхвата борба срѣщу капиталиститѣ, толкова повече тя се съзнава. А тая борба не може да не се изострюва. Всѣки денъ ний заоблѣзваме, че занаятчинтѣ и селенитѣ напуцатъ стария начинъ за искане на прехрана и стѣпватъ въ редовѣтъ на нашия пролетариатъ; освѣтъ това колкото повече се усилюва и развива едрото и машинното производство, колкото по-често вслѣдствие на това се случватъ тукъ-тамъ спречквания съ капитала, колкото повече се усилюва пропагандата на Бълг. Соц.-Демократическата партия, толкова повече работницитѣ разбиратъ, че, ако искатъ да си помогнатъ, трѣбва да се отрѣжатъ отъ всѣка помощ, която тѣхнитѣ неспаситни опекуни — капиталиститѣ имъ обѣщаватъ толкова пжти и нито единъ пжтъ не сж имъ я дали. Борбата се изострюва и приема классовъ характеръ.

Като класа, главната цѣль, която работницитѣ гонятъ въ борбата си срѣщу класата на купувачитѣ на тѣхния трудъ, е да си повърнатъ богатствата, незаслужено владѣщи отъ предприемачитѣ, фабрикантитѣ и търговцитѣ, като превърнатъ орджията на производството въ общественна собственостъ. Но за да станатъ по-силни въ борбата си, работницитѣ се стремятъ, при сегашния редъ на работитѣ, да подобрятъ чрезъ законитѣ материалното си положение, да се подигнатъ въ умствено отношение; тѣ се стремятъ да извоюватъ тия най-малки искания, които сж написани въ програмата на Соц.-Демократическата партия; тѣ се стремятъ да истякатъ буржуазията отъ тия мѣста, които ѝ даватъ силата да държи работницитѣ подъ своята власть. Като принуждаватъ буржуазията да намалява работния денъ, да увеличава надницата, да дава образование на бѣдитѣ дѣца и т. н. работницитѣ набиратъ нови умствени и материални сили, за да каратъ борбата си още по успѣшно.

На 18 м. мѣс. работното население на много мѣста си подаде гласовѣтъ

за социалистически кандидати. Това бѣше една много важна крачка напредъ; съ това тѣ почукаха на вратитѣ на Народното Събрание за да обявятъ, че Народното Събрание не е мѣсто за самодоволно дрѣмање, не е мѣсто за „биръ туръ онъ бепъ левъ“, не е мѣсто, въ което търговцитѣ, фабрикантитѣ и предприемачитѣ да коватъ закони за по дълбоцитѣ джебове, а е мѣсто, въ което създателитѣ на богатствата ще дойдатъ наскоро да кажатъ своята дума. Макаръ и малцина, но гражданитѣ, които сж гласували за социалистически кандидати, ясно се искаха, че законодателната власть трѣбва да мине въ ръцѣтъ на работницитѣ и на бѣдитѣ занаятчини и селени, чрезъ което само ще може да се подобри тѣхното положение.

Сега настѣпватъ нови избори, — избори за Градски Съветници, които така сжко пматъ жизнено значение за работното население. Градскитѣ Съвети сж едно силно оръжие, съ което могатъ да се направятъ голѣми подобрения за занаятчинтѣ и надничаритѣ. Но както всичкитѣ учреждения въ буржуазното общество, така и Градскитѣ Съвети служатъ въ полза на оная класа или съсловие, въ ръцѣтъ на които тѣ попадатъ, макаръ че всички обѣщаватъ еднакво да се грижатъ за всичкитѣ граждани. Нѣмаме ли ний много примѣри какъ много предприемачи, кметове, търговци сж си създавали богатства, когато тѣхни хора съставляватъ Съветитѣ? Сега при приближаванieto на 5-ий Септемврий всичкитѣ буржуазни мѣстници, всичкитѣ буржуазни партии, заинтересовани адвокати и капиталисти заговориха за благо на гражданитѣ; всички обѣщаватъ златни гори; всички се мжчатъ какъ по-хубаво и колко повече бѣдни занаятчини, дрѣбни бакали, калфи и фабрични работници да умалтъ. Но щомъ бждатъ избрани, първата имъ грижа ще бжде да се настанятъ по-добрѣ, да настапятъ свойтѣ роднини, да облагодѣтелствуватъ голѣмитѣ търговци и предприемачи, които сж похарчили и трудъ и пари за „да иматъ кмета на своя страна“, за работницитѣ тѣ никога не намиратъ нито достатъчно свободно време, нито достатъчно желание да помислятъ. Но затова пжкъ знаятъ ли българскитѣ производители колко сжко имъ коштуватъ „народнитѣ“ избраници, патриотитѣ отъ всѣка боя, на която сж повърнени сѣдбинитѣ на градоветѣ, знаятъ ли тѣ каква частъ отъ залака имъ се отдѣля за подържанieto на тѣхнитѣ

Градски Съвети? Слѣдоушитѣ цифри имъ показватъ това. Всѣка година Градскитѣ Съвети въ различнитѣ градове ето по колко хилѣви лева харчатъ:

Дупница . . .	99950 лева
Вратца . . .	139895 „
Разградъ . . .	143776 „
Шуменъ . . .	199900 „
Т.-Назарджикъ . . .	200766 „
Сливенъ . . .	271000 „
Стара-Загора . . .	278004 „
Имболъ . . .	306783 „
Търново . . .	326230 „
Плѣвенъ . . .	409300 „
Варна . . .	787041 „
Пловдивъ . . .	808336 „
Видинъ . . .	995521 „
София . . .	2210536 „

Освѣтъ това, не трѣбва да се забравятъ заемитѣ, които все по-вече растатъ. Разбира се, тѣзи сумми колкото и да сж голѣми за нашитѣ малки градове, буржуазията никога не казва, че тѣ отиватъ въ нейнитѣ джебове, за по-на полза, ти твърди, че нейнитѣ избраници — кметове и съветници само това мислятъ: каква по-голѣма добрина да направятъ на „народа“ съ тия пари, какъ по хубаво да ги употребятъ за интереситѣ на градоветѣ, отъ които сж избрани. По самия фактъ че работния народъ, колкото и да е очаквалъ, не видѣлъ още никакво сериозно подобрение, показва, че всичко това сж само думи. Дѣлата пжкъ показватъ слѣсѣмъ противното. Дѣлата показватъ, че десетки и стотини хилѣди лева отиватъ за разни „патриотически“ посрѣщания и угощавания; други десетки и стотини хилѣди отиватъ въ собственитѣ джебове на „народнитѣ“ избраници, както това се откри въ Руссе, Пловдивъ, Габрово, както това се открива въ Ст. Загора и както ще се открива още много и много; трети десетки и стотини хилѣди отиватъ за въ полза на предприемачи и фабриканти. Въ това отношение в. „Свобода“, който се отличава съ странната способностъ да напипва и открива кждѣ има интересни писма, ни дава единъ примѣръ. Той публикува едно писмо, въ което Д-ръ Т. Геннадиевъ, незнаемъ върпо ли е това или не, между другото, пише на пжкой белгийски капиталисти слѣдоущото: „...Стига да ви кажа, че нѣма въобще концессия, която да ми бжде отказана. Пловдивския кметъ (новъ) е моя най-интименъ приятель, на когото азъ съмъ съветникъ, тъй щото земитѣ около Пловдивъ за устройството на захарна фабрика, заедно съ тѣзи нужди за посѣвяние на цѣвкло,

Отъ заблѣжката на централната група
стена въ последната книжка на о. де
учимъ за съществуването на Българ-
демократически Сѣюзъ като таквъ, но въ
въ продължение на цѣли деветъ мѣсеца
ца подъ името сѣюзиоти сж вършила

части сърцето му, е пораждал пай-дива злоба въ дупата на неговите членове! Всяка пова дружина, която е заявявала, че се присъединява към партията е бивала атакувана от всички страни; всяко писмо на „централната група до всички групи на Съюза“, съ най-ниски намърения, е бивало разпращано до всички дружини на Партията! Исклучения от това правило има малко. Казахме, всяка новооснована дружина е била нападена от членовете на съюза, които са се мъчили да деморализират, да развратят работниците и да ги откъпят от Партията! Но което е измътителното, то е, че Съюза въ борбата си съ успява на нашата Партия си е служил само съ неопозволителни сръдства и разни клъвети, пуцани по адресъ на най-влиятелнитъ членове на Българската Соц.-демократическа Партия. Да, казваме го на всеусиливание, само съ клъвети и други неопозволителни сръдства!.. Българският Соц.-демократически Съюз е разбитъ по всички линии на теоретическата борба; ний сме доказвали и сме всякога въ състояние да докажем неговата теоретическа нестойтелност, да докажемъ, че членовете му, ако и да се наричатъ социалисти, социал-демократи даже, по практическата си дѣятелност не се отличаватъ отъ дребнитъ буржуа, отъ буржуата даже — това за знание на работниците. Ето защо тѣ съ принудени да прибѣгнатъ до пай-крайнитъ сръдства. Горкитъ, не виждатъ до кѣдъ ги завежда озлобението имъ...

Доказателство за това служатъ писмата отъ дружинитъ и частни лица, които съ се получавали на цѣли дѣветъ мѣсеца. Като пресно доказателство на това служи дописката испратена отъ Варна отъ другари ний Х. Д. Стоиловъ. Ето и дописката:

„Съ скръбъ ида да ви моля да дадете мѣсто въ единъ отъ по-първитъ броеве на почитаемия вѣстникъ на слѣдующето:
Преди нѣколко дни азъ ви съобщихъ, че си основалъ дружина въ градътъ, но днесъ пѣкъ ида съ съзъ на очи да опиша развалата, която предвиждамъ; да ви кажа, че съ всевъзможни начини съюзиститъ сполучиха да разубѣдятъ до днесъ 7 души отъ членовете ний 4 души отъ новопожнати (бѣхме 15 члена при основанието, а сега броемъ 19 члена). На първия тогъ имаме събрание съ цѣлъ да заздравиаме расклатеното ний вече устроено дружество, но събранието не било да уздави расклатеното, нему се било скрѣило кюлявъ отъ г-да Ю... и А... отъ които първия е ученикъ или учителъ, не зная, а втория учителъ, както ми се струва. Послѣдний е билъ въ Плевенъ. На трѣтияне въскъ разбира отъ гдѣ е вѣселъ инструкци ний съ пристигането си още захава да разубѣждава, подпомаганъ отъ Ю., който и отъ по-рано въ продължение на нѣколко дни, тоже подпомаганъ и отъ други, даже нѣколко жъти и дозъ ни дохождаха п какви думи не уютрѣбиха, мене е срамъ да ги повтаря сега, поже не съ прилични за такива, които носатъ това име!
И така, въ това събрание сполучиха и вѣхъ рѣшение за раздѣленieto ний, като отбраха петочленна коммисия (разбира се, че н тѣ сами взиха въ нея), за да наредатъ пѣкакви-си правилникъ само за Работнически ний Клубъ и никакъ да не се спомѣнявало за социалистическото дѣло (накъ то, но...), а азъ като видѣхъ и предвидѣхъ, че е работа на съзъа, отстъпихъ и същевременно си дадохъ оставката, за която А. занита дружината, която броемъ не по-малко отъ 20 души (защото А. бѣ довелъ съ себе си и други помощници) и тѣ (членове и не членове), като занита той, приета ли е оставката на председателя или не, мнозина отговориха прѣта е, и азъ като казахъ, че отъ сега ме пѣма съ васъ, всичкитъ единогласно рѣкоха, че безъ тебе се не може още, догдъ се избере новъ предсѣдатель, но азъ категорически отказахъ и всички станахъ и си се раздѣляхъ, слѣдъ като, най-послѣ, А. се занѣса за членъ и поведе убѣдителъ отъ него на една страна, а ний останахъ по старитъ си наредби на друга. Какъто стане за напредъ, всичко ще забѣлѣзвамъ за спомѣтъ! Между социалисти и съюзиисти война въ България, ама каква я...! Нека всички да знаятъ, че ний работниците до толкова бѣхме нападнати отъ съюзииститъ ужъ, съ такива груби думи, щото даже и до животни ний унижиха, че нищо не сме разбирали и... срамъ ма е, не мога да изрѣка нелицитъ изрѣчени отъ тѣхъ думи. Само ще кажа, че н тѣ съ хора, както азъ разбирамъ, партияни, а не, както искатъ да се нари чтъ, социалисти, защото азъ разбирамъ, че социалиститъ не съ увеличатъ съ никаква партия съ свѣтъ, кава то и да би била тѣ, както тѣ.
На вѣдъ правитъ това тѣ, но отъ нигдѣ не съмъ сръщналъ подобни настроения както въ Варна. Азъ пѣрва, че наипѣтъ представители въ Плевенъ рега като сръщаватъ извѣститъ дѣния на братята (съюзииститъ), ще рѣшатъ и този въпросъ веднѣжъ за всегда... и дано по-скоро, защото азъ

предвиждамъ, че ще има по-новитъ и по-практични способи сръщу нашето направление, което по всѣки начинъ съ трудятъ дѣни и ноци да развалятъ. По нека сега това съ забрави и упрости, та поне за други жъти и нигдѣ дано го не повтарятъ, по кой знай... ще видимъ.
Уставитъ ний украинъ и едвалъ днесъ го внесоха и за подигравка бѣха дали единъ другъ видъ, а протоколитъ отъ събранията още не съ ги дали и не пѣрва, да ги дадатъ, но ще видимъ. Отъ тука разберете до колко мръсни постъпки съ предприели. Има още много да се изяви, но другъ пѣтъ.
Варна, 1 Августъ 93 г. Х. Д. Стоиловъ.
(самарджия)“

Много добръ, господа! Продѣлжайте!

Българската Соц.-демократическа Партия, обаче, никога не се е стрѣскала отъ тая атака на Соц.-демократическия Съюзъ. Ти е знала винаги, че истината е на нейната страна, а истинатта рано или късно ще излѣзе предъ очитъ на всички! Ти прочее, смѣло крачи напредъ, нейнитъ сили все повече и повече растатъ и не е далечъ времето, когато, заедно съ украинъванieto на движението, клѣветническитъ стрѣли на съюзииститъ ще сръщатъ предъ себе си жѣлѣзни стѣни!

Проче, да живѣй Българската Соц.-демократическа партия!

Петковъ.

ПИСМА ОТЪ ЦЮРИХЪ.

Цюрихскій Интернационаленъ работнически Конгресъ.

I

Азъ имамъ да описвамъ голѣмото оживление, което царствуваше въ Цюрихъ още нѣколко дѣна преди откриванieto на Конгреса; пѣма да описвамъ блестящитъ сръбци, които тукашния Организацияненъ Комитетъ устрои на представителитъ на разнитъ националности. Всичко това предаваше единъ празниченъ видъ на цѣлий градъ и представителитъ на работниците отъ цѣлия свѣтъ имамъ да забравятъ искренната, братската сръбца, която швейцарскитъ работнически партии имъ устроиша.

За мѣсто на заседание на Конгреса организацияния Комитетъ избра голѣмата зала въ Tonhalle (здание за концерти и музикални увеселения) край езерото. Залата е окичена съ зеленчукъ, особено мѣстото за бюрото; на стѣната портрета на Маркса, изработенъ отъ талантливата дъщеря на толкова заслуживши въ швейцарското работническо движение работнически Секретаръ Гройлиха. По стѣнитъ написанъ съ голѣми червени букви девиза на работниците, най-напредъ отъ гърдитъ на Маркса излѣзали викъ „пролетарии отъ всички страни, съединявайте се!“ То-зи викъ е написанъ на всички язици, представени на Конгреса, сѣщо и на български.

Въ педѣли, на 6 Августъ (н. с.) въ 10 часа се събраха представителитъ на работниците въ залата да се конституиратъ. Не ще и дума, че публиката, колто пѣлпше галериятъ бѣше безбройна. Засѣданieto отвори пай-старий борецъ на демократическитъ принципи въобще и на социалистическитъ въ частности въ Швейцария—Бюркли. Малкото, но силни думи, които той каза, се посрѣщнаха съ извънредно съчувствие. „Пѣленъ съ радостъ“, каза той, „азъ поздравлявамъ представителитъ на работниците отъ всички страни... Бѣхъ представителъ и въ Интернационала. Но каква грамадна разлика! Тамъ стотини ентузиаста, тукъ милиони и милиони работници съ представени. Буржуазията не изпълни и не може да изпълни даденото си обѣщание: свобода, равенство, братство и щастие на челоуѣчеството. Пролетарията ще изпълни тѣзи задачи. Капитализма прави нещастни милиони хора. Малко това! Опусътава и самата природа, заразява въздуха. Fourrier нѣрво опредѣли характеритъ му: „суша и порои, жаръ и студъ, вѣлѣствие на това буря — революция“. Само пролетарията ще премахне тѣзи злини и ний сме се събрали да разсѣждаваме за сръдствата на премахването имъ. Вѣдѣщото е всесвѣтска република (силни рѣкопѣлѣскания). Различията съ нищожъни, а нищо имамъ по-великото отъ пай-великата мисль: освобождението на пролетарията е дѣло на самия пролетариатъ“ (оглушителни рѣкопѣлѣскания).

Всичкитъ рѣчи се превождатъ на три языка: нѣмски, френски и английски. Бюркли моли вице-президента на организацъ,

Комитетъ Гройлиха да предсѣдателствува на засѣданieto за съставяне на Конгреса.

Гройлихъ заема предсѣдателското мѣсто и предлага да се приеме правилника на Конгреса и да се избере Бюрото. Прието отначало да се чете правилника членъ по членъ; рѣши се отсѣтитъ съ 243 противъ 37 да се приеме изцѣло. Съ това се сътрѣши засѣданieto.

Въ педѣли слѣдъ пладнѣтъ пазначено шествие изъ града на представителитъ, както и на всичкитъ работнически дружества. При хубавото време това шествие се удаде прекрасно. Въ шествието бѣха наредени въ кололи по четирѣ души около 10,000 работници съ множество червени знамена, на които лѣзяха разни надписи. Нѣколко музика върватъ на чело на отдѣлитъ части на шествието. Въ шествието особено се хвърляха въ очи дѣтскитъ отдѣления отъ момченца и момиченца въ червени панфове и съ голѣми вѣнци въ рѣцѣ. Въ шествието участвуваха нѣколко стотини дѣца и жени. Надписа на дѣтскитъ групи носетъ на една рѣчка: „сръбленieto на нашитъ бащи е наша благословия“ прави силно впечатлѣние. Шествието премина презъ различни улици и се спрѣ при мъжската гимназия, на грамадната площадь за гимнастически упражнения. Два часа наредъ стоаха тѣзи хиляди хора и слушаха рѣчитъ на разнитъ оратори, както и пѣснитъ на голѣмий работнически хоръ. Думитъ willkommen! (добръ дошли) въ марша за посрѣщане далечъ се раздаваха. Гройлихъ каза една поздравителна рѣчь, въ която основателнитъ надѣжди за побѣда на пролетарията се посрѣщнаха съ най-живи викове на радости. Вѣдѣщо знаменитъ английскій работнически агитаторъ Бюрниса, който не дойде, говори делегата Хобсепъ, който увѣри пролетарията отъ континента, че английскитъ работници се присѣдиняватъ къмъ него въ борбата за освобождението на работнически класъ отъ цѣлий свѣтъ. Белгийскій агитаторъ и делегатъ Волдерсъ говори за борбата, въ която работниците постоянно се намиратъ и за предстоящата още освободителна борба. Той каза, че ний, социалиститъ, трѣбва да бѣдемъ съединени не само тукъ на международний Конгресъ, но въ рѣшителния моментъ на великата освободителна борба, на генералното сражение между експлоатираниитъ противъ експлоататоритъ. Вебелъ благодари швейцарскитъ работници за гостоприемството, което тѣ всякога съ показвали къмъ избѣгналитъ социалисти борци и каза, че безъ поддръжката на швейцарскитъ Германската соц.-демократична партия никога не би направила тѣзи успѣхи, които тя направи... Турати (италийскій делегатъ) констатира, че италианскитъ работници отъ година на година все повече се организиратъ и ставатъ въ състояние да приематъ по-голѣмо участие въ общата борба. Тѣхното знаме е червено, знаме на международната социална демократия.

Дѣлго, дѣлго послѣ това улцитъ бѣха пълни съ хора, които носѣха на гърдитъ си червената лента съ надписъ: „международенъ работнически социалистически Конгресъ въ Цюрихъ, 1893 Августъ 6—12“.

Въ пonedѣлникъ, 7/26, засѣданieto се откри съ изиранieto на Бюрото. Всяка националност испрати свои представители въ Бюрото. Предсѣдателствува Зигеръ, германски работнически представителъ въ Парламента.

Ако и правилника да се прие изцѣло, по първий членъ, който гласи, че въ Конгреса се допунатъ само представители на работнически синдикати и на всички социалистически партии и организации, които признаватъ пуждата и необходимостта на „политически дѣйствиа“, предизвика шумни и дълги разисквания. Работата се състои въ туй, че въ Конгреса се появиха и представители на разни анархически дружества, които не признаватъ тѣзи форми на политическитъ дѣйствиа, които господствува въ всичкитъ социалистически партии. Подъ думитъ „политически дѣйствиа“ тѣ разбиратъ и всички актове на насилъ: бомби, динамитъ и т. п. Но най-главното е, че тѣ отричатъ всички легални сръдства за политическа борба, като: Парламентитъ, всякакви изборни учреждения, работническо законодателство и въобще всички сръдства, които даватъ възможность на пирокитъ маси на пролетарията да се организиратъ, да се бори и да достига своитъ искания при тѣзи условия, които господствува при днешната обществения организация. Ясно е, че тѣзи хора нѣматъ мѣсто въ единъ международенъ работнически Конгресъ, гдѣто работниче-

скитъ представители иматъ да разискватъ върху сръдствата за освобождението на пролетариата. Пролетариата е самъ плодъ на капиталистическото производство, а слѣдъ и на съотвѣтствующата на туй производството обществения организация и, за да премахне тѣзи организации, трѣбва да си служи съ тѣзи сръдства, трѣбва да работи въ тѣзи условия, които господствуватъ въ тѣзи обществения организация. Всяки други видъ борба, не се докосва даже до тѣзи условия, които трѣбва да се премахнатъ. Всяки други видъ борба стои вънъ отъ тѣзи условия.

Подпиха се тѣлкувания на думитъ „политически дѣйствиа“ и верѣдъ тѣзи тѣлкувания съ закри въ 12 часа засѣданieto. Подиръ обѣдъ Бони, французскій делегатъ, предлага да се приеме чл. 1 тѣй както си е; нарича анархиститъ агенти-провокатори и глумяви, безсъзнателни глави.

Анархиста Ланддауеръ казва, че анархиститъ стоаи тѣй сѣщо върху социалистическа почва, че тѣ тѣй сѣщо представявали работнически организации и слѣдъ трѣбвало да останатъ въ Конгреса, ако и подъ думитъ „политически дѣйствиа“ трѣбвало да се разбира изобѣщо всяко нападение на сегашната паредба. Анархиститъ биле тѣй сѣщо избираи въ публичнитъ събраия, както и другитъ делегати.

Нѣколко английски и почти всички французски делегати зашнѣватъ това положение на Ланддауера. Трѣбва да се знае, че французската работническа класа е слабо представена въ Цюрихскій Конгресъ. Французската социал-демократическа партия нѣма ни единъ делегатъ, тѣй като всички съ запятъ съ предстоитѣ избори. Най-талантливитъ и енергични борци Гедъ, Лафаргъ, Феруль и пр. не присѣтствуватъ на Конгреса. И това предаване на другитъ французски организации, които бѣха представени на Конгреса, съвсѣмъ голѣма сила. Английскитъ синдикали делегати съ анархистически духъ напиратъ на това, че човѣкъ може да бѣде членъ на една работническа синдикална организация и може да бѣде анархистъ и че не бива болшинството въ Конгреса да командува меншинството. Вебелъ зема думата за да мотивира предложението подписано отъ него, Ланга, Адлера, Кауцки и др., което се състои въ това, че къмъ 1 чл. както си е, трѣбва да се прибави и слѣдующето разбиране на думитъ „политически дѣйствиа“: „Ползувание съ политически права, участие въ законодателството“. Въ своата мотивировка: „Положението, че човѣкъ може да бѣде членъ на синдикатъ и въ сѣщото време анархистъ, не е пѣрво: Тред-Юнионитъ стоаи на классово почва, а анархиститъ не. Указваха ни на разликата между насъ и холандцитъ; колкото и да се различаваме въ много въпроси, въ една обща точка ний се схождаме, въ политическата си борба противъ буржуазията. Общата точка между насъ и анархиститъ е взаимната ни борба, като че буржуазията не съществува. Тѣ се свѣпитъ да се наричатъ анархисти. Тѣ нѣматъ ни едно общо име. Да, тѣ сами не знаятъ какво искатъ. Тѣ помежду си не съ съгласни. Съгласни съ само въ борбата си противъ социалната демократия“. Вебелъ моли да му се приеме предложението.

Между това внасятъ се разни предложения: Белгийската делегация предлага да се гласува 1 чл. тѣй както е изработенъ въ Брюкселскитъ предварителни постановления, безъ всякакви допълнения. Французитъ предлагатъ чл. 1 да се измѣни така: приематъ се и делегатитъ, които признаватъ необходимостта на работническата организация. Друго предложение: да се допустнатъ даже и неполитическитъ дружества. Прие се предложението на белгийската делегация и тѣлкуванието на Вебелъ. Слѣдъ това на анархиститъ не остана нищо освѣтъ да излѣзатъ отъ Конгреса. Съ това си рѣшение международний Цюрихскій Конгресъ още веднѣжъ доказа, че нищо общо нѣма между анархиститъ и социал-демократитъ и заради това първитъ не трѣбва да засѣдаватъ въ събраията на вторитъ.

Съ това се свършватъ дебатитъ по приемието на правилника и се пристѣпихъ къмъ присматането дневний редъ на Конгреса. Дневний редъ се прие изцѣло:

- 1]. Мѣрки за международното прилагаието на осемъ часовий работенъ денъ;
- 2]. По празнуванието манифестацията на 1 Май;
- 3]. Политическата тактика на социал-демократитъ;
- 4]. Парламентаризма и избирателната агитация;

6] правото участие на народа въ законо-
подателството;
4]. Поведението на социалната демокра-
тия въ случай на война;
5]. Покровителство на работниците;
6]. Национално и международно про-
фесионално организиране;
7]. Международната организация на соци-
ално-демократитѣ. Пропагандата между
селенитѣ. Това стана по инициативата на
ромънската делегация, подкрепена отъ
руската, българската, сръбската, итали-
анската, испанската и др. Освѣтъ това
подигна се въпросъ и за всеобщата стач-
ка. Гласуването стана по националности:
12 националности гласуваха за поставяне-
то на този въпросъ на дневенъ редъ [между
ти и българската], 6 противъ и една се
въздържа.

Слѣдъ опредѣленото дневенъ редъ за-
сѣданieto се закры.

Въ вторникъ Конгреса трѣбваше да се
занимава съ протеста отъ страна на анар-
хиститѣ. Холандската делегация иска, що-
то Конгреса да се повърне още единъ
пътъ къмъ този въпросъ, но по мотивира-
ното предложение на единъ английски
делегатъ, Конгреса премина съ силни акла-
мации къмъ дневния редъ.

Австрийската делегация внесе предло-
жението да се искажатъ сизпатии на па-
ходнитѣ се въ стачка минни работници
въ Англия и да се събератъ парични по-
мощи. Приема се съ живи аккламации. На-
часа нѣмската делегация заявява че внесе
500 лева, италианската — 100...

Никардъ, президента на Федерацията
на горскитѣ работници, благодари Конгре-
са за съчувствието и помощта, ако и,
както каза той, горскитѣ работници сега
за сега да нѣматъ още нужда отъ нищо.

Прочита се едно писмо пратено отъ Н.
Лавровъ отъ името на рускитѣ револю-
ционери, които искажатъ съжаление, че
не могатъ да бъдатъ представени на Кон-
греса и го молятъ да се занимае съ а-
грарния въпросъ, тъй като въ Русии —
земледѣлческа страна — социалистическата
пропаганда правила средъ селенитѣ го-
лѣми успѣхи.

Русскитѣ делегатъ Плехановъ заяви, че
той представлява една работническа груп-
ла въ Петербургъ и че се радва, че тъй
много причини, които не позволяватъ на рус-
скитѣ революционери да бъдатъ предста-
вени на Конгреса, нѣма да се побѣдятъ,
както доказва факта на неговото предста-
вительство.

Слѣдъ това Конгресътъ се занимава съ
провърката на мандатитѣ. II.

Извънред. Националенъ Конгресъ въ ТЪРНОВО. ЧЕТВЪРТО ЗАСѢДАНІЕ.

(Продължение и край).

Въ вторникъ, 6-й Юлий, въ 8 часа
сутринта засѣданieto се отвори съ
въпросътъ по преглежданieto органи-
зацията на партията. Комиссията
представи и прочете на Конгреса пре-
работената и измѣнена отъ нея орга-
низация. Слѣдъ прочитанieto почна
се преглежданieto и членъ по членъ.
Конгресътъ прие представената отъ
Комиссията организация съ нѣкои
измѣненни и допълненни.

Слѣдъ това Конгресътъ премина
къмъ въпросътъ за издаването отъ
партията на едно ежемѣсечно списа-
ние. Конгресътъ рѣшава: партията да
предприеме издаването на едно списа-
ние съ по-отбивно и по-добро съ-
държанне. За срѣдства за издаването
му ще служи абонамента, който ще
бѣде въ предплата. Дружинитѣ се за-
дѣжаватъ да го разпространяватъ и
да събиратъ абонамента. Организира-
нieto му се предостави на Общия
Съвѣтъ.

Организиране БУРСА НА ТРУДА.

Въ два часа подиръ обѣдъ Конгре-
сътъ премина къмъ въпросътъ за ор-
ганизиранieto Бурса на Труда. До-
кладва членътъ отъ комиссията по
организиранieto Бурсата на Труда,
Гавр. Георгиевъ. Той описа накратко
служитѣ и значението на Бурсата;

указа на това, че тя служи като срѣд-
ство за организиране, групироване
на работницитѣ и като урегулаторъ
на отношенията между труда и капи-
тала и най-послѣ помоли делегатитѣ да
обърнатъ по-големо внимание върху
този въпросъ, като забѣлжихъ, че той
васлужава сериозно внимание и разис-
кване.

Думата взе Кировъ, делегатъ отъ
Кюстендилъ. Като указва на това, че
дѣятелността на Бурсата на Труда
се състои въ туй, да служи като по-
срѣдникъ между работницитѣ и госпо-
даритѣ при наеманieto, той искажа
мнѣние, че у насъ още нѣмало нужда
да се състави такова учреждение, тъй
като преди всичко било потрѣбно ор-
ганизиранieto на работницитѣ за та-
къвъ. Той предлага това да вършатъ
за сега дружинитѣ. Отговори му се

отъ комиссията, че не въ това само
се състои дѣятелността на Бурсата,
и че отначало, както и презъ време

на съществуването и развитието ѝ,
тя се занимава и съ организиранieto
на работницитѣ, като привлича все
по-пови работници къмъ себе си. Ком-
миссията приведе цифри за числото

на напътъ работници по фабриктѣ,
занаятчийскитѣ, за полскитѣ работ-
ници, слугитѣ, слугинитѣ и пр., отъ
които се оказа, че у насъ има по-
трѣбни елементи за организиране

Бурса на Труда. Д. Георгиевъ каза,
че най-славно пѣнѣ за насъ е разви-
тието на движението и организиран-
ето на работницитѣ въ социално-демо-
кратически организации, горади което
нѣмъ трѣбва да употребяваме всичкитѣ
си усилия за тѣзи дѣятелности. Той е
на мнѣние да се отложи този въпросъ
до идущия Конгресъ, презъ което вре-
ме дружинитѣ да го обмислятъ на
дълго. Съ него се съгласи и Стр.
Георгиевъ.

Слѣдъ дълги разисквания Конгре-
сътъ рѣши да се даде този въпросъ
на разискване на дружинитѣ, които
въ едно скоро време слѣдъ Конгре-
сътъ да пратитъ рѣшенитѣ си на
Общия Съвѣтъ.

Предсѣдателътъ внесе предложение
за уреджане на вѣстникътъ. До сега,
каза той, вѣстникътъ се е поддържалъ
отъ всички наши другари и морално,
и материално. Другаритѣ съ пращали
статии, дописки, разни съобщения, бла-
годарение на които той можа да се
издигне на това си положение. Най-
важния му отдѣлъ е вътрѣшния. Раз-
нитѣ дописки, съобщения, свѣдѣния
изъ живота на работницитѣ, за про-
пагандното на занаятчийскитѣ и т. п. съ
именно, които направиха вѣстникътъ
тъй интересенъ. Предъ видъ на това,
какви другаритѣ и особено секретари-
тѣ на дружинитѣ за напредъ по-ре-
довно да испращатъ такива свѣдѣния
за помѣстване въ вѣстникътъ. Н. Га-
бровски се неказа въ смѣтата смисълъ.
Той забѣлжиха, че това трѣбва да бѣде
просто задѣлжане на секретаритѣ;
тѣ съ длѣжни да съобщаватъ резулта-
титѣ на дѣятелността си, рѣшенитѣ
на дружинитѣ, разнитѣ мѣрки, които
предприематъ тѣ и т. п., като при
това тѣзи нѣща се поднесатъ отъ
самитѣ тѣхъ.

Конгресътъ прие това предложение
и всички делегати се задѣлжиха да
дѣйствуватъ предъ дружинитѣ си за
осъществяването му.

Въ 6 часа вечерта Конгресътъ се
закры съ една кратка рѣчь за оспл-
ване на пропагандата, подиръ което
послѣдстваха силни викове:

Да живѣе българската соц.-демокра-
тическа партия!

Секретаръ на Конгреса: Ст. Димитровъ.

РАПОРТЪ

на Габровската мѣстна дружина.

Бързамъ да ви явя новината, че наша-
та „народно-либерална партия“ сполучи
да прокара за представители двѣтѣ свои
сѣвѣтила върли буржуа Манафова и Кара-
гйозова. По питанieto е, именно отъ кои
хора съ тѣ избрани и кои съ нѣмъ дали
гълъпомощия за въ VII Народно Собрание.
Вие познавате нашата „либерална партия“
нейното „огромно болшинство“, че е съ-
ставено отъ сопаджии, [което „Свобода“
много развива на своитѣ си членове], пи-
еници, чиновници, метачи и подкупени съ
пари гласове. За една бюлетина напѣтъ
либерали даваха два лева, за да я пусни
хубосеникътъ въ кутията. Казватъ, че че-
тири хиляди лева съ прѣснали Карагйоз-
овъ и Манафовъ по избортѣтъ, защото
нашитѣ пиеници за два лева и душа да-
ватъ. Идально е човѣкъ да гледа на таки-
ва един агитатори отъ „народно-либерал-
ната партия“, които съ забравили разумъ
и съвѣсть, честъ и срамъ, които, щомъ
видятъ нѣкой човѣкъ и се олавятъ за
скута му, като съвѣнецъ о тоя и съ съ-
възможни начини успѣватъ да задуматъ
мислитѣ на избиратели, да го унижатъ
да гласува за тѣхъ. Не е ли унижение
това за такива думбазии, като Карагйозов-
ци? Изтъкъ за буржуазното имъ величие...

Нашата дружина на 11 тогъ рѣши да
вземе участие въ избортѣтъ споредъ рѣше-
нieto на конгреса въ Търново. Още на
11 нашитѣ другари отидоха по колибитѣ
да прѣскажатъ манифеститѣ и раздаватъ
бюлетини, но въ пондѣльникъ нѣмъ се на-
учихме, че ще биятъ, гдѣ кого видятъ по
избортѣтъ, щомъ не е за правителствен-
итѣ. Ние се оплашихме, по имане изъ ме-
жду нашитѣ другари, които рѣшиха, че
щомъ либералитѣ захванатъ да биятъ, то
и ние да нѣмъ отговоримъ съ такива на-
чинии. Слѣдъ дълго обмислюване дружи-
ната рѣши да отбѣгва всѣкакви сирѣч-
квания за да не би обществото да си съ-
стави лошо понятие за насъ социалиститѣ.
Вечерта въ пондѣльникъ рѣшихме да иди
единъ човѣкъ въ Търново до Общия Съ-
вѣтъ, за да иска да прати единотъ отъ
членовѣтъ въ Габрово, за да уреди агита-
цията. За такъвъ рѣшихме да се повика
Постомнировъ, защото е отъ нашия градъ.
Въ вторникъ вечерта Постомнировъ доде,
но въ четвъртъкъ сутринта го интерни-
раха въ Търново. Тукъ нашия херой на-
чалникъ употреби много геройски начинъ
за интерниранieto на нашия другаръ,
който начинъ може би ще бѣде публику-
ванъ отъ самитѣ Постомнировъ въ орга-
на ши. Въ петъкъ вечерта дружината ни
се събра на съвѣщане и рѣши да не
взема никакво участие въ избортѣтъ. Но въ
събота вечерта доде телеграмма отъ
Търново, че Постомнировъ билъ освободенъ
отъ Шефътъ и си иди.

Ето това съ тѣ свободнитѣ избори на
„народно-либералната партия“: бой, псу-
ни, интернирвания и заканвания — ето
тактиката на нашата „либерална партия“.

Както виждате ясно бѣше вече за а-
гитация; всичко отиде напразно; но ние
накъ не се осташихме съвѣтъ отъ избо-
ритѣтъ. Въ събота вечерта стана митингъ
отъ наша страна и, ние искажахме предъ
габровскитѣ избиратели исканията, които
ще искаме за българскитѣ народъ и частно
за работницитѣ. Тогава опозицията по-
иска да се съедини и да работимъ противъ
общия врагъ; но ние не се съгласихме, за-
щото нашитѣ искания и начала съ тол-
кова близости за да дѣйствуваме наедно,
кожкото огъни и барути. Освѣтъ това, ние
знаемъ, че опозицията отъ буржуазнитѣ
партии е до тогава опозиция, до когато
изиграе своята роли и стѣпи на властъ.
Ний социално-демократитѣ не сме ни про-
тивъ Стамболова лично, ни противъ Ра-
дославова или Тончева и т. п., ний сме
противъ днешния строй. Но не можемъ
нѣтъ да стоимъ хладокръвни, щомъ из-
вѣстенъ държавенъ водителъ превини
властъ си и не защита законитѣ въ дѣр-
жавата. И това нашитѣ съграждани още
не го разбраха, че ние водимъ политиче-
ска борба, по за смѣтка на пролетариата,
а не за въ полза на буржуазията; впро-
чемъ въ недѣля кожкото можихме да прѣ-
снимъ бюлетини, толкова и скопчихме. По
догдѣто бюлетината достигне до въ кут-
ята, тя минава презъ 100 буржуазни ми-
тарства. Нашата дружина протестира въ
името на закона и съвѣстѣта и не призна-
ва станалитѣ избори. Нека отидатъ предъ-
ставителитѣ на сопаджитѣ, пиеницитѣ
подкупенитѣ гласове и една незначителна

часть отъ честнитѣ буржуа и на
тѣхното желание, но не и на нѣмъ.

Долу реакцията!
Да живѣе Социалната Демократия
за дружината Г. Ч.

СОЦИАЛЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ ВЪ БЪЛГАРИЯ

рабочнически клубъ въ тѣ

На 1-ий Августъ, въ Невѣ-
калний „Работнически Клубъ“
рѣчь за „положението на ра-
население у насъ“. Да се по-
този въпросъ бѣ искажа мнѣние
работницитѣ въ едно отъ по-пре-
тѣ събрания. Говори другаръ 3
Благоевъ.

Ний, съ удоволствие, сме
да отбѣлжимъ факта, че
сказка присѣтствуваша много
тели. Залата на клубътъ бѣ пре-
съ посетители — работници и
занаятчий, отъ които първитѣ бѣ
болшинство. Поканата, чрезъ
съобщаване за сказката, распро-
изъ работническитѣ квартали, из-
тѣ резултати. Работници отъ
занаяти се стѣкоха да слушатъ
ска върху положението си и
положението на своитѣ брати
китѣ, занаятчийскитѣ работни-
др., тѣ взеха да се интересуватъ
социализма и да слѣдятъ за не-
развитие. Послѣднитѣ събития
и дѣятелността на партията
и частно на мѣстната Соц.-демо-
ческа дружина презъ това време
остапа безслѣдно. Работницитѣ
тѣ занаятчий започнаха да ра-
своего мизерно положение, съ-
себѣ си като хора и, най-важно
лучаха пжта на своето освобод-
Тѣ виждатъ въ лицето на социал-
не вече хора замални и свои
ници, каквито искатъ да имъ па-
ставятъ нашитѣ буржуа, а по-
свои защитници и приятели. То
доказва вниманието и интересъ
контъ работницитѣ изслушватъ
нитѣ. Ето резултатитѣ на явя-
критата дѣятелност!

Ний съжеляваме, че по нѣ
мѣсто, не можемъ да дадемъ
ние отъ тѣзи прекрасна сказка
Ст. Димитровъ

ИЗЛЪЗОХА ОТЪ ПЕЧА

№ 15 отъ „Бълг. Соц.-демо-
кратическа Библиотека“:

принадената стойностъ

отъ С. Дикшейна

Цѣна 25

Кн. 6 отъ „Работническата
библиотека“:

какъ станахъ социалистъ

Обикновенъ разказъ отъ
Кнора.

Цѣна 5

Происхождението на фан-
та, собственостъта и гос-
дарството

отъ Фр. Енгелсъ.

Цѣна 1-50

Книга VII отъ „Работничес-
ка Библиотека“.

рабочнически катихизисъ

Превелъ Г. Б., Цѣна 5
Книжка VIII отъ „Работни-
ка Библиотека“.

Социализмътъ и какъ той
да се събдне,

Отъ Луи Бертранъ, превелъ

Петковъ, Цѣна 5

Търново, кооперативна печатница „Работни-